

Bude třebovské gymnázium patřit Pardubickému kraji?

Při takto formulované otázce mnohý pravověrný Třebovák vzplane a bez přemýšlení zvolá: nikdy! Vždyť Česká Třebová a gymnázium jsou spojitý nádoby a běda tomu, kdo by chtěl obec o její architektonický skvost a dědictví předků připravit!

Stejná otázka byla však oficiálně nastolena na zasedání Městského zastupitelstva 31. října 2007. Impulsem byl dopis vedení Pardubického kraje adresovaný starostovi města, ve kterém kraj žádá o projednání převodu budovy třebovského gymnázia do svého vlastnictví. Přestože se o převodu na úrovni Pardubického kraje, vedení našeho města a ředitelství gymnázia hovoří již několik měsíců, teprve nyní přišel oficiální podnět k tomu, aby se jím zastupitelé zabývali. Diskuse na ožehavé téma bude vedena na příštím zasedání městského zastupitelstva. Je namístě posoudit problém velmi zodpovědně, racionálně a citlivě. Třebovští občané vnímají secesní budovu gymnázia nejen jako významnou dominantu města, ale i jako cenné dědictví, které nám zanechali naši předkové. Vedení města projevilo před sto lety neobyčejnou prozíravost – vznikla velkorysá stavba, která plní i náročné požadavky na vzdělání i v 21. století.

Poprvé jsem zaznamenal úvahy na téma převodu gymnázia pod Pardubický kraj asi před dvěma lety. Přiznám se, že se ve mně v prvním okamžiku vše bytostně vzepřelo, ale pak postupně převážil střízlivý přístup k věci. Možná, že podstata problému bude vypadat pro spoluobčany jinak, když k otázce v nadpisu přidáme dovětek: **Budeme se řídit rozumem, nebo dáme přednost citům?**

Dovolte mi proto, abych jako ředitel českotřebovského gymnázia, instituce, které se problém bezprostředně týká, vyjádřil svůj názor na uvedenou problematiku.

Je zamýšlený záměr opodstatněný? Shrňme si všechny argumenty pro a proti. Vyjasněme si rovněž, co vlastně gymnáziem rozumíme. Je to:

1) budova, nemovitost, o níž pečuje její vlastník, t.č. Město Česká Třebová. Nutno zdůraznit, že obec spravovala po roce 1989 svůj majetek vždy velmi dobře, vědoma si architektonické ceny budovy. V 90. letech byl opraven plášť budovy a vybudován moderní sportovní areál. Nemalé částky byly investovány do oprav a vybavení interiéru.: rekonstrukce dvou tělocvičen, vybudování počítačové sítě, oprava žákovských WC, částečná renovace stylových prvků interiéru, např.dveří a zábradlí. Budova zazářila světlými barvami a nově upraveným parkem. Do školy a celého areálu Město vložilo v letech 1998 – 2007 více než 7 mil. Kč.

Jenže v současné době to už nestačí. Budova si žádá znovu velké investice. Téměř stoletá okna ve frontě do Tyršova náměstí volají po výměně, neboť v topné sezoně představují obrovské úniky tepla. Revizní technik opakovaně konstatoval nedostatečnou svítivost a nehospodárnost zářivkových těles, starých 30 - 40 let, ve většině učeben. Bezpečnostní kontroly vynesly zásadní výhrady ke stavu dlažby na chodbách budovy. To je výčet jen těch nejvýznamnějších nedostatků. Závěr: majitel by potřeboval k odstranění závad dalších 5–7 mil. Kč. Zároveň je třeba si uvědomit, že některé základní školy v našem městě jsou na tom hůře a obec nebude moci v nejbližších letech všechny požadavky všech škol splnit. Stěžejí lze žádat současné i budoucí vedení města o to, aby soustředilo svou pozornost pouze na gymnázium. Město Česká Třebová jako zřizovatel základních škol má povinnost

především k nim, naše škola je vůči městu v pozici žadatele, který své požadavky předkládá, ale nemůže je vymáhat.

2) vzdělávací instituce, která sídlí v budově a platí majiteli ze svého rozpočtu nájemné ve výši 754 tis. Kč ročně. V letech 1998 – 2007 gymnázium na nájemném zaplatilo zhruba stejnou částku, kterou ve stejném období Město do budovy a areálu vložilo. Nájemné a veškeré další finanční prostředky potřebné k chodu školy zajišťuje zřizovatel školy, tj. Pardubický kraj ze svého, popř. státního rozpočtu. Jako zřizovatel školy je samozřejmě zainteresován na maximálně hospodárném využívání rozpočtových prostředků. Nemůže však ovlivňovat výkon vlastnických práv majitele budovy, tj. Města Česká Třebová, přestože provoz školy (vytápění a svícení) platí. Tato „dvojkolejnost“ vede ke schizofrenní situaci, kdy Město - které nechalo vypracovat nezávislé energetické posouzení budovy gymnázia - není ekonomicky nuceno jeho závěry realizovat, neboť provozní náklady platí škola. Sjednocení osoby vlastníka a zřizovatele školy v jeden subjekt zjednodušuje podmínky k řešení těchto problémů a vložené prostředky by se časem vrátily v energetických úsporách.

Obdobné stanovisko zaujímá Pardubický kraj vůči ostatním středním školám v regionu, které se nacházejí ve stejné situaci jako my, např. gymnázium v Lanškrouně či v Ústí nad Orlicí. Záleží na formulaci smlouvy o převodu nemovitosti, jak si Město Česká Třebová zajistí svou bývalou nemovitost pro případ, kdyby mělo - čistě hypoteticky - gymnázium jako instituce zaniknout. Budovu z obce sice nikdo neodstěhuje, ale bylo by smutné, kdyby sloužila jinému účelu, než jí dali do vínku její osvětlení zakladatelé. Současná vzdělávací politika České republiky a Evropské unie podporuje všeobecný charakter vzdělávání, a tedy gymnázia jako taková. Každé desetiletí se periodicky opakovaly spekulace o možném zániku gymnázia, zdá se však, že jsou v současnosti bezpředmětné. Nicméně, i kdyby taková situace nastala, neměla by nic společného s vlastnictvím budovy gymnázia; zřizovatel školy by ji mohl „zoptimalizovat“, tj. zrušit či spojit s jinou školou bez ohledu na to, zda sídlí v jeho, či obecní budově.

Jako Třebovák a člen obecního zastupitelstva na jedné a ředitel třebovského gymnázia na druhé straně mám smíšené pocity. Přesto však na otázku položenou v úvodu musím – byť s nelehkým srdcem - odpovědět jednoznačně: **volím rozum**. I když bude budova našeho gymnázia majetkem Pardubického kraje, nebude tato změna navenek nijak patrná. A pro rozvoj gymnázia jako školy by měl být tento krok přínosem, ne ztrátou.

PhDr. Petr Poldauf